

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Befejeződött a termelőszövetkezetek IV. kongresszusa

Szombaton az Építők Rósa Ferenc Székéjében a kongresszusi előterjesztések vitájáról folytatott munkáját a mezőgazdasági szövetkezetek IV. kongresszusa. Az ülésen megjelent Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Havasi Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és Hetényi István pénzügyminiszter.

A vitában felszólalt Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, aki kifejtette, hogy a szövetkezeti szektor a társadalmi és politikai élet fontos tényezője, és a mezőgazdasági termelés fejlesztésében is meghatározó szerepe van. A mezőgazdasági nagyüzemek rendelkezésére álló állóeszköz-állomány 73 százaléka van a közös gazdaságok birtokában, ezek adták, illetve állították elő a nagyüzemi termelés 74 százalékát, és adták a nyereség 80 százalékát. A szocialista mezőgazdaság alapvető formájává vált a termelőszövetkezet, amely mint vállalat, illetve vállalkozás is egyenrangú partnerévé vált az állami vállalatoknak, sőt — el lehet mondani — bizonyos tekintetben versenytársává nőtte ki magát.

Szólt arról is: a rugalmasság és a gyors alkalmazkodóképesség, valamint a vállalkozói tevékenység kiszélesítése jellemzi az elmúlt időszakot a termelőszövetkezeti mozzanatokban, ez hozta magával, hogy az üzemek a háztáji termelés valódi gazdasági lettek.

Váncsa Jenő ezután a mezőgazdasági helyzetéről idejteljesítményeiről szólva elmondta, hogy a termelés elmaradt a tervezettől, de meghaladja a tavalyi külföldön magas színvonalat. A továbbiakban a jövő évi feladatokat vázolta.

A miniszter beszédét követő vitában sok szó esett a fejlesztés tartalékainak feltárásáról, és azokról a gondokról, amelyek jelenleg akadályozzák a hatékonyabb gazdálkodást. Sürgették, hogy az alkatrészeket hasznosabban kellene felhasználni és a mezőgazdaságban is meg kell szervezni a megelőző karbantartást.

Ismertették az iparszerű természeti rendszerek továbbfejlesztésének lehetőségeit. Ehhez elsősorban újabb szervezeti korszerűsítésekre van szükség, azon túl, hogy

fokozni kell a termelés, a feldolgozás és az értékesítés közötti összhangot a termelőeszközök biztosító vállalatokkal és a kereskedelmi is körültekintőbb szervezésre van szükség.

Az új gazdasági szabályozók előreláthatóan elősegítik a gyengébb adottságú tsz-ek felzárkózását. Előmozdíthatná felzárkózásukat — hangzott el — az anyagilag erősebb gazdaságokká kialakított együttműködés is, amelynek keretében rövid úton vehetnék át a korszerű technikát, és növekedhetnének bevételeik.

A kongresszusi vitát Szabó István, a TOT elnöke foglalta össze. Elmondta, hogy a magyar mezőgazdaság lendületes fejlődésben van, és a kongresszus jelentős segítséget adott ahhoz, hogy a gazdaságok növekedésének tempója a jövőben se törjön meg. A termelőszövetkezeteknek most az a feladatuk, hogy maximálisan hasznosítsák a jelenleg is rendelkezésre álló eszközöket.

Befejezésül rámutatott, hogy a kongresszuson felvetett javaslatokkal a TOT és annak testületi szervei folyamatosan foglalkoznak majd, keresve a megoldás útját-módját.

A kongresszus határozatot fogadott el. A dokumentum

tumban kifejezésre jut az is, hogy a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom — a társadalom aktív támogatásával — a következő időszakban is teljesíteni fogja gazdasági-társadalmi feladatait.

A kongresszus elfogadta a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló jogszabályok módosítására kidolgozott javaslatot, továbbá módosította a TOT alapszabályát, és a területi szövetségek alapszabálymintáját.

A kongresszus megválasztotta azt a 18 TOT-tagot, akik korábban a megyékben megválasztott 107 taggal 125-re egészítik ki az országos tanácsot. Az új országos tanács megtartotta első ülését, ezen tagjai sorából megválasztotta a 21 tagú elnökséget, a TOT bizottságait, valamint az országos szövetkezeti tanácsba delegált 9 TOT-tagot.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke ismét Szabó István lett. Az országos tanács új főtitkára Elek János, a főtitkár helyettese ismét Lehoczki Mihály lett. Az új tanács megköszönte az eddigi főtitkár, Czibalmos Béla munkáját, aki más területen kapott beosztást.

A kétnapos kongresszus Szabó István zárszavával ért véget.

Nem veszélyezteti a Duna élővilágát a Paksi Atomerőmű

Ma már biztonsággal állítható, hogy a Pakson, négy ütemben megvalósuló 1760 MW teljesítményű atomerőműből kikerülő felmelegedett hűtővíz nem veszélyezteti a Duna élővilágát. E fontos megállapításról B. Szabó László, az Országos Vízügyi Hivatal főelőadója tájékoztatta a Fejér, a Tolna és Veszprém megyei vízvédelmi bizottságok mostani, a Paksi Atomerőműben tartott együttes tanácskozásának résztvevőit. Mivel a Tolna megyei embereket különösen foglalkoztatja e téma,

az atomerőmű üzemelését, biztonsági rendszerét, valamint vízminőségi követelményeit ismertető rendezvényre meghívták a Duna paksi térségben működő házastáji szövetkezetek, termelőszövetkezet, horgászegyesületek szakembereit is.

Az OVH szakembere elmondta, a Vízügyi Tudományos Kutatóintézetben — a Vituki-ban — külön munkacsoport alakult, amely nagyértékű berendezésekkel és műszerekkel három évet felölelő hidrobiológiai vizsgálatokat folytatott kísérleti, valamint természetes környe-

zetben. Így például Dunából kiemelt halakat helyeztek a laboratóriumban létesített akváriumba, ahol olyan hőmérsékletet állítottak elő, ami csak akkor következik be, amikor az atomerőmű működik, illetve később, annak bővítése után következhet be. A kísérleti körülményeket vizsgálva jutottak a kutatók arra a megállapításra, hogy a Dunába vezetett hűtővíz maximális hőmérsékletét 30 Celsius-fokban kell megszabni. Ez a hőmérséklet még semmiféle problémát nem jelent a Duna élővilágában.

Igények és lehetőségek

Vélemények az új házgyári tervcsaládról

Nemrégiben Harminc lakócsaládot (Javaslatok a házgyári tervcsalád bővítésére) címmel bemutattuk lapunkban azokat a törekvéseket, amelyeket a DÉLTERV és a DÉLÉP közös termékefejlesztő irodájában (röviden: a D+D-ben) dolgozó építészek érvényesítettek a Szegedi Házgyár jelenlegi tervcsaládjának bővítésékor. Több évi vizsgálódás eredménye az a tervkatalógus, amelyet az iroda munkatársai valamennyi partnerüknek — véleményüket kérve — elküldtek. A Csongrád megyei, illetve a Szeged városi tanács illetékes osztályain, az OTP Csongrád és Békés megyei igazgatóságain, a Budapesti Műszaki Egyetem építészmérnöki karának lakóépülettervezési tanszékén, a Típustervező Intézetben ki-munkált szakmai vélemények szinte mindegyike megállapítja — Selényi Istvánnak, a TTI főosztályvezetőjének szavaival —: „úgy tűnik, hogy a tervezők a

program előkészítését gondosan, bátor kezdeményező-készséggel végezték el. Valamennyi tipikus lakásnagyságrendi kategóriát felölelő a program, számol az eltérő lakáshasználati igényekkel, a beépítési formákkal és figyelembe veszi a helyi sajátosságokat is.”

A szűkebb — hatósági, beruházói, tervezői, kivitelezői — szakma érdeklődésére számot tartó vélemények közül olvasóinkat azokkal szeretnénk megismertetni, amelyek szélesebb körben, a majdani lakástulajdonosok körében érdekesek a figyelemre. (E törekvések érvényesült a tervcsalád bővítését célzó javaslatok ismeretésekor is, jól tudván, hogy az írott szó persze nem pótolhatja a vizuális megismerést. De erről írásunk végén még szólnunk.)

Elsőként Szeged főépítészének, Takács Máténak a gondolatsorából idéznünk, ő ugyanis a tervezőket és beruházókat régóta foglalkoztató kérdéssről — az egyes lakástípusokból mennyi épüljön — a város demográfiai adottságai, a lakásigénylések szegedi rendszerének ismeretében mondott véleményét. Annak reményében, hogy az elkövetkezendő években az igénylők anyagi lehetőségeit, a család élet ciklikusságát már figyelembe vehetik a lakásfajták közti arányok megállapításánál. „A fiatal házaspárok, vagy a gyermeküket egyedül nevelő szülők (az igénylők 16%-a!) számára célszerű lenne legalább három lakószobás otthont adni — az esetek többségében azonban ezek az igénylők sem a lakás megszerzéséhez, sem fenntartásához szükséges anyagi fedezettel nem rendelkeznek. Többé-kevésbé hasonló a helyzet az igénylők 37 százalékát kitevő egyedülállóknál és a 40 évesnél fiatalabb igénylőkkel.”

Az elkövetkezendő években azonban nem csupán a „családtörédek” számának növekedésével kell számolni, hanem a lakáshasználati szokások változásával is — s ez már műszaki kérdés. A lakások belső rugalmassága, alakíthatósága érdekében szorgalmazni kell az áthelyezhető válaszfalak és szekrényorok alkalmazását, a konyha-étkező-előtér összekapcsolásában az utólagos variálhatóságot. S ha már a műszaki megol-

dásoknál tartunk, itt mondjuk el, hogy a Békés és a Csongrád megyei OTP is felhívta a tervezők figyelmét az egyedi fűtési variációk és a magastetés épületek iránti igényükre. A Szegedi Házgyár tervcsaládjának lakócsaládjai ugyan nem csupán a nagyvárosokban, hanem a kisebb vidéki településeken is megjelennek majd — s az ottani sajátosságok (nincs távfűtési lehetőség, nincs földgáz, a műemléki környezethez kötelező az alkalmazkodás stb.) a most kínált épület és lakástípusok adaptálását — tesszik szükségessé. Ezt a véleményt egészíti ki a megyei tanács osztályvezetőinek, Gulyás Antainak és dr. Bérczi Gyulának ajánlása, azzal, hogy a városrekonstrukciók feladatait megoldására (foghíjbeépítés, tömbbelső, változatos homlokzatképzés) is gondoljanak a tervezők a tervcsalád véglegesítésékor.

Többek között a helyiségek kapcsolattervezéséről, a természetes megvilágítás követelményéről, a nagyobb fürdőszobák iránti igényről, a hálófülke és nappali szoba összekapcsolásáról olvasván — egybeként a műszaki egyetem vitaanyagában is — felöltött egy lehetőség bennünk. A szakmai értékelések után talán nem lenne haszontalan a nagyobb nyilvánosságnak bemutatni a tervcsalád bővítésének javaslatát. A tervkatalógus lapjainak egyszerűsített változatait, az új lakástípusok makettjeit, alaprajzait akár kiállításon is megismertethetné a nagy-közönséggel a D+D-iroda.

A városiakok és a tervezők efféle találkozási pont volt már példa Szegeden is. Véleményünk szerint a házgyári lakások jelenlegi tulajdonosai értékes segítséget adhatnának a további tervezési folyamat részeseinek, a jövődőlő lakáshasználat pedig várható igényeiket tudathatnák a most még alakítható tervjavaslatok készítőivel. Valószínűleg mindenképp fél nyerne ezzel, s bizonyára megkönnyítené azoknak a dolgát is, akik jobbra becsülésekre hagyatkoznak, amikor az elkövetkezendő évek lakásépítési irányelveit a gyakorlatba ültetik át — a várható igények és a mindenkor társadalmi-gazdasági háttér egyeztetésével.

Pálffy Katalin

Leningrádból

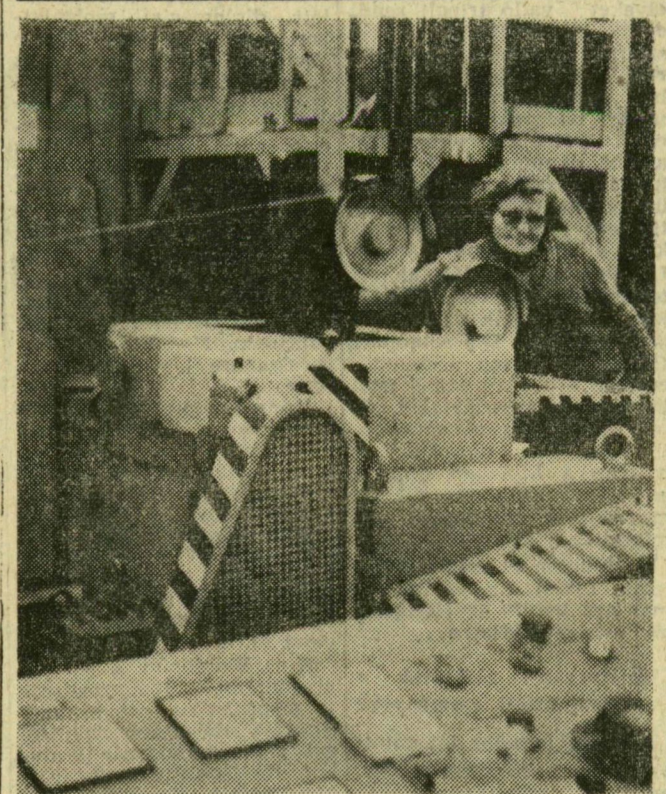
Kerámiák a nagyfeszültségű távvezetékekhez

A leningrádi „Elektrokerámika” tudományos-termelési egyesülés olyan berendezéseket, felszereléseket gyárt, amelyek nélkül egyetlen erőmű, nagyfeszültségű távvezeték sem tudna dolgozni. Az elmúlt öt éves tervidőszakban az egyesülés másfélszázalékos növelte termékeinek gyártását.

Számos energetikai objektumhoz szállítják a leningrádi márkájú légkapcsolókat, az áramfejlesztő kivezetőket és egyéb termékeket, a többi között a Szaján-Suneszkojei Vízterőmű, a Vinavica-Albertirsa nagyfeszültségű távvezeték részére is küldtek kerámiákat. Az egyesülés termékeit a KGST-tagországokban is jól ismerik.

Leningrádi nagyfeszültségű berendezéseket szerelnek fel az 1500 kV feszültségű Eki-

bátszuz Központ egyenáramú távvezeték, és az Eki-bátuz-Ural, 1150 kV feszültségű váltóáramú távvezeték építésénél. Mindez hozzájárul a Szovjetunió egységes energetikai rendszerének fejlesztéséhez, biztosítja a népgazdaság villamosenergia-ellátásának megbízhatóságát. (APN)

A Magyar Kábel Művek szegedi gyárában üzembe helyezett zárt rendszerű, huzalozó gép a dolgozók jobb munkakörülményeit segíti elő. Az új berendezés elektronikus úton végzi az önozást, és így a dolgozók nem kerülnek közvetlen kapcsolatba az önnal és a fellépő hőhatással. Képközlő: az új gép munka közben

Magyarok valósítják meg

Az ostravai szénmedence meddőhányóinak hasznosítása

A Tatabányai Szénbányák Haldex-részlegében megkezdtek a Csehszlovákiában felépítendő első meddőfeldolgozó mű beruházási és kiviteli tervezését. A Haldex-Ostrava Magyar-Csehszlovák Közös Vállalat megalkotására az elmúlt hónapban írtak alá kormányegyezményt. A közös vállalat feladata az ostravai szénmedence bányáinak felhalmozódott meddőhányók hasznosítása, a tatabányai szén-

bányák vállalat által kidolgozott Haldex-eljárás alkalmazásával.

Az első csehszlovák meddőfeldolgozó műben — amelyet közös tőkebefektetéssel létesít a magyar-csehszlovák vállalat — évente fél millió tonna meddőből 80 ezer tonna fekete kőszént nyernek majd vissza. A jó minőségű szén fele a magyar népgazdaságot illeti meg.